

2008. október 9., csütörtök

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

Határozottabb fellépés a be nem jelentett munkavégzés ellen

P6_TA(2008)0466

Az Európai Parlament 2008. október 9-i állásfoglalása a be nem jelentett munkavégzés elleni határozottabb fellépésről (2008/2035(INI))

(2010/C 9 E/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Határozottabb fellépés a be nem jelentett munkavégzés ellen” című 2007. október 24-i bizottsági közleményre (COM(2007)0628),
- tekintettel 2000. szeptember 21-i, a Bizottság be nem jelentett munkavégzésre vonatkozó közleményéről szóló állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok Tanácsban összeült képviselőinek 1999. április 22-i, a társadalombiztosítási juttatások és járulékok terén elkövetett transznacionális csalások és a be nem jelentett munkavégzés elleni harc, továbbá a munkavállalók transznacionális kiközvetítése terén a tagállamok hatóságainak jobb együttműködését szolgáló magatartási kódexről szóló állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az 1999. október 22-i, a 77/388/EGK irányelvet ⁽³⁾ a munkaigényes szolgáltatásokra alkalmazandó csökkentett HÉA kísérleti jelleggel történő alkalmazhatósága tekintetében módosító 1999/85/EK tanácsi irányelvre,
- tekintettel „Az európai foglalkoztatási stratégia (EFS) jövője – Stratégia a teljes foglalkoztatásért és a jobb munkahelyekért mindenki számára” című 2003. január 14-i bizottsági közleményre (COM(2003)0006),
- tekintettel a 2003. július 22-i 2003/578/EK ⁽⁴⁾ és 2005. július 12-i 2005/600/EK ⁽⁵⁾, a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról és különösen a 9. és 21. irányutatról szóló tanácsi határozatokra,

⁽¹⁾ HL C 146., 2001.5.17., 102. o.

⁽²⁾ HL C 125., 1999.5.6., 1. o.

⁽³⁾ HL L 277., 1999.10.28., 34. o.

⁽⁴⁾ HL L 197., 2003.8.5., 13. o.

⁽⁵⁾ HL L 205., 2005.8.6., 21. o.

2008. október 9., csütörtök

- tekintettel a be nem jelentett foglalkoztatás bejelentett munkavégzéssé történő átalakításáról szóló tanácsi állásfoglalásra ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Tanács tavaszi ülészakának szóló „Ideje nagyobb sebességbe kapcsolni: az új partnerség a növekedésért és a foglalkoztatásért” című 2006. január 25-i bizottsági közleményre (COM(2006)0030),
- tekintettel a 2006. október 6-i, a kohézióra vonatkozó közösségi stratégiai iránymutatásokról szóló 2006/702/EK tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel a Bizottság „Jelentés a 2003. évi csatlakozási szerződésben meghatározott átmeneti rendelkezések (a 2004. május 1-től 2006. április 30-ig tartó időszak) működéséről” című 2006. február 8-i közleményére, (COM(2006)0048)
- tekintettel a mindenki számára biztosítandó tisztességes munka ösztönzéséről szóló 2007. május 23-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel 2007. július 11-i, „A munkajog korszerűsítése szembenézve a XXI. század kihívásaival” című állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a munkavállalók kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv végrehajtásáról szóló 2006. október 26-i parlamenti állásfoglalásra, ⁽⁵⁾
- tekintettel a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárait foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatra (COM(2007)0249),
- tekintettel 2007. november 29-i, „A rugalmas biztonság közös elvei felé” című állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a „A munkajog korszerűsítése szembenézve a XXI. század kihívásaival” című bizottsági zöld könyvről folytatott nyilvános konzultáció eredményeit bemutató 2007. október 24-i bizottsági közleményre COM(2007)0627,
- tekintettel az „Integrált iránymutatások a növekedésről és a foglalkoztatásról (2008–2010)” című közleményre (COM(2007)0803),
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) tisztességes munkáról szóló ütemtervére,
- tekintettel a munkára vonatkozó alapvető ILO-normákra, a munkaügyi igazgatásról és a munkaügyi ellenőrzésről szóló ILO-egyezményekre és -ajánlásokra, amelyek a munkavállalók munkafeltételeire és védelmére vonatkozó törvényi rendelkezések alkalmazásának garantálása szempontjából nemzetközi referenciát jelentenek,
- tekintettel az ILO 143., a bevándorló munkavállalókról szóló egyezményére (1975), valamint a bevándorló munkavállalókra vonatkozó kiegészítő ILO-rendeletekre, amelyek előírják valamennyi szükséges és megfelelő intézkedés elfogadását a munkavállalási célú illegális bevándorlás és a bevándorlók illegális munkavállalásának megszüntetése érdekében, másfelől tekintettel a bevándorló munkavállalók illegális munkavállalása esetén kiszabható közigazgatási, polgári és büntetőjogi szankciók alkalmazását célzó rendelkezésekre,
- tekintettel az 1995. december 22-i, a bevándorlás és az illegális munkavállalás elleni harc eszközeinek harmonizálásáról szóló tanácsi ajánlásra ⁽⁷⁾,
- tekintettel az 1996. szeptember 27-i, a harmadik államok állampolgárainak illegális munkavállalása elleni harcról szóló tanácsi ajánlásra ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HL C 260., 2003.10.29., 1. o.

⁽²⁾ HL L 291, 2006.10.21., 11. o.

⁽³⁾ HL C 102. E, 2008.4.24., 321. o.

⁽⁴⁾ HL C 175. E., 2008.7.10., 401. o.

⁽⁵⁾ HL C 313. E, 2006.12.20., 452. o.

⁽⁶⁾ P6_TA(2007)0574.

⁽⁷⁾ HL C 5., 1996.1.10., 1. o.

⁽⁸⁾ HL C 304., 1996.10.14., 1. o.

2008. október 9., csütörtök

- tekintettel a munkaügyi és szociális miniszterek 2007. január 18–20-án, Berlinben megrendezett, a „jó munkáról” szóló informális találkozásának következtetéseire;
 - tekintettel az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) jelentésére a be nem jelentett munkavégzés elleni harcról az Európai Unióban ⁽¹⁾,
 - tekintettel az EK-Szerződés 136. és 145. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére, továbbá a Gazdasági és Monetáris Bizottság, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0365/2008),
- A. mivel a be nem jelentett munkavégzés olyan összetett jelenség, amely számos tagállamban még mindig terjed, hiszen számos gazdasági, szociális, intézményi, szabályozási és kulturális tényező befolyásolja;
- B. mivel a be nem jelentett munkavégzés olyan különösen aggasztó és tartósan fennálló jellemzője az európai munkaerőpiacoknak, amely negatív következményekkel fenyegeti a tagállamok gazdaságait és az európai szociális modell pénzügyi fenntarthatóságát, mivel akadályozza a gazdasági növekedést, valamint a költségvetési és szociálpolitikákat, továbbá mivel a belső piaci verseny torzulásaiért is felelős, hiszen tisztességtelen versenyt támaszt más államokkal vagy más vállalkozásokkal szemben;
- C. mivel a be nem jelentett munkavégzés első számú kiváltó oka a szociális dömpingnek és így a közösségi munkajog korszerűsítésének egyik kulcskérdése;
- D. mivel a nem biztosított munka a biztosított és biztosítatlan munkavállalók közötti tisztességtelen versenyhez vezet, ami a munkavállalói jogok további csorbulását eredményezi;
- E. mivel a be nem jelentett munkavégzés által leginkább sújtott ágazatok az olyan nagyon munkaerő-igényes ágazatok, mint a mezőgazdaság, az építőipar, a háztartási, szállásadói és vendéglátási szolgáltatások, ahol jellemző a bizonytalanság és a kedvezőtlen bérviszonyok;
- F. mivel a be nem jelentett munkavégzést elősegíti az alvállalkozói láncokban tapasztalható gazdasági újjászerveződés is, amely kiváltja az önálló – nem mindig bejelentett – munkavállalók számának növekedését;
- G. mivel a munkanélküliség, a szegénység és az alkalmi, valamint a bizonytalan munkavégzés magas szintje tovább ösztönzi a be nem jelentett munkavégzést, hiszen ilyen körülmények között a munkavállalók kényszerből lemondanak a biztosításról, valamint az egyéb jogosultságokról;
- H. mivel az illegális bevándorlás és a nem bejelentett munka között összefüggés van és ez újabb ok arra, hogy a tagállamok és a Bizottság továbbra is megfontolja a bevándorlásra vonatkozó közös megközelítést, valamint a dolgozni szándékozó harmadik országbeli polgárok számára az Unióba több legális bevándorlási útvonallal megnyitását a lehetőségét;
- I. mivel a bevándorlók, főképpen az illegális helyzetben lévők nagyobb mértékben ki vannak téve annak, hogy be nem jelentett munkavállalókká váljanak, és hogy rossz körülmények között dolgozzanak;
- J. mivel a leginkább kiszolgáltatott helyzetben a harmadik országok illegálisan foglalkoztatott állampolgárai vannak, mivel elfogásuk esetén valószínűleg visszaküldik őket származási országukba;

⁽¹⁾ <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2008/13/en/1/ef0813en.pdf>.

2008. október 9., csütörtök

- K. mivel számos tagállam küszködik a különleges, gyakran szakképzést nem igénylő munkát ellátni képes és hajlandó munkaerő tartós hiányával, például a mezőgazdaság és a kertészet területén;
- L. mivel a háztartási munkát végzők gyakran be nem jelentett munkát végeznek és e munkavállalók nagy számban migránsok, akiknek jelentős része illegális helyzetben van és a kizsákmányoló emberkereskedelem és rabszolgamunka áldozata;
- M. mivel a be nem jelentett munkakörök nem jelennek meg az adóalapban, továbbá aláássák a szociális védelem és a közszolgáltatások finanszírozását és elosztását, ráadásul korlátozzák a tagállamok képességét a szociális szolgáltatások kiterjesztésére;
- N. mivel a be nem jelentett munka értékes jövedelemforrástól fosztja meg a biztosítási alapokat;
- O. mivel a be nem jelentett munkakörökben foglalkoztatott munkavállalóknak nincs társadalom-, beteg- vagy balesetbiztosításuk, így jelentős kockázatnak és anyagi veszteségnek vannak kitéve;
- P. mivel a be nem jelentett munka lehetetlenné teszi a munkahelyi biztonsági és egészségügyi előírásoknak való megfelelés ellenőrzését, ezáltal a munkavállalókat nagy egészségügyi kockázatnak teszi ki, és lehetővé teszi a munkáltatók számára a felelősség elkerülését;
- Q. mivel a fekete- és illegális munka elleni hatékony küzdelem érdekében elengedhetetlenül szükség van az ellenőrzési és szankcionáló mechanizmusok erősítésére a munkafelügyeleti szervek, az adóügyi hivatalok és a szociális szereplők összehangolt beavatkozásának biztosításával;
- R. mivel a be nem jelentett munkavégzés káros következményekkel jár a lisszaboni stratégia valamennyi pillérére: a teljes foglalkoztatásra, a munka minőségére és termelékenységére, valamint a szociális kohézióra;
1. üdvözli a Bizottság megközelítését, és megújult küzdelemre szólít fel a be nem jelentett munka és a feketegazdaság ellen, amely – jóllehet az egyes tagállamokban eltérő mértékben – károsítja a gazdaságot, védelem nélkül hagyja a munkavállalókat, hátrányos a fogyasztók számára, csökkenti az adóbevételeket, és tisztességtelen versenyt teremt a vállalatok között;
 2. kifejezi mély aggodalmát a be nem jelentett munkavégzés mértékére vonatkozóan, mivel az egyes tagállamokban eléri vagy meghaladja a GDP 20 %-át is;
 3. felhívja a tagállamokat, hogy fontolják meg a legális munkavégzési forma ösztönzőinek javítását, amelyek tartalmazhatják az adómentes jövedelemalap növelését, és a munkáltatók esetében a legális foglalkoztatásra vonatkozó, nem bér jellegű költségek csökkentését;
 4. üdvözli a Bizottság kezdeményezését, hogy a be nem jelentett munkavégzést sorolják az Unió politikai prioritásai, és amely jelentős fellépéseket követel közösségi és nemzeti szinten;
 5. ösztönzi a tagállamokat, hogy folytassák az adó- és társadalombiztosítási rendszer reformját, ezáltal csökkentve a munkaerőre nehezedő adóterheket;
 6. megállapítja ugyanakkor, hogy a munkára vonatkozóan meghatározott közösségi politikai irányvonalakat nehéz olyan jól meghatározott jogi és intézményi eszközök formájában konkretizálni, amelyek minden egyes tagállamban konkrét intézkedésekben jelenhetnének meg;
 7. megjegyzi, hogy erős aszimmetria van a minőségi munkát kedvezményező politikák érdekében a Közösség által latba vethető eszközök és a piaci szabadság biztosítása érdekében végrehajtandó politikák eszközrendszere között;
 8. úgy véli, hogy a be nem jelentett munka elleni küzdelem átfogó megközelítést igényel, amely lefedi a felügyelet és az ellenőrzés területeit, a gazdasági és az intézményi keretrendszert, valamint az ágazati és a területi fejlesztést, és több szinten összehangolt cselekvést, valamint az érintettek (hatóságok, szociális partnerek, vállalkozások és munkavállalók) részvételét biztosítja;

2008. október 9., csütörtök

9. felhívja a figyelmet a késleltetett gazdasági és termelési fejlődés, valamint a be nem jelentett munka terjedése közötti összefüggésre; úgy véli, hogy a be nem jelentett munka elleni küzdelmet bele kell foglalni a lisszaboni stratégia keretében végrehajtott gazdasági és munkaügyi politikákba; továbbá úgy véli, hogy annak biztosítása érdekében, hogy a be nem jelentett munka elleni küzdelemre irányuló stratégia hatékony legyen, és pozitív eredményt hozzon, alapos vizsgálatokat kell folytatni a döntő fontosságú makrogazdasági tényezők, továbbá a piacok, a termelési modellek, valamint a kiterjedt, be nem jelentett munkavégzés közötti kapcsolat elemzése érdekében;

10. kéri tehát, hogy a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelem terén a közösségi fellépés legyen operatívabb és erőteljesebb annak biztosítása céljából, hogy az uniós munkajog korszerűsítése ne korlátozódjon csupán a pusztán elméleti kijelentés szintjére, hanem fogalmazódjon meg hatékony, jó minőségű politikákban, továbbá hogy a „tisztességes munka” célkitűzésének megfelelően a jobb munkaminőség minden esetben elérhető legyen;

11. úgy véli, hogy a be nem jelentett munkavégzés megszüntetése nagy mértékben függ a munkaügyi normák hatékonyságától, valamint az adózási és a társadalombiztosítási szabályoktól, ami magában foglalja azt, hogy növelni kell az ezen ügyekért felelős különböző nemzeti hatóságok forrásait és erősíteni kell fellépéseiket, valamint javítani kell a hatóságok közötti koordinációt és információáramlást;

12. felszólít a be nem jelentett munka leküzdésére irányuló, a kormányzati végrehajtó ügynökségek, a munkaügyi felügyelet és a szociális partnerek, a társadalombiztosítási hatóságok és az adóhatóságok közötti erős és hatékony koordináción, valamint adminisztratív együttműködésen alapuló stratégia kidolgozására;

13. hangsúlyozza, hogy a be nem jelentett munkavégzést a nemzeti szabályozások eltérő módon határozzák meg, és egy valamennyi tagállamban elfogadott, közös meghatározás hozzájárulna a jelenségre vonatkozó statisztikák bizonytalanságainak kiküszöböléséhez; e tekintetben megjegyzi, hogy a Bizottság jelentésében használt meghatározás, amely különbséget tesz legális és illegális tevékenységek között, kiindulópontként szolgálhat, tudván ugyanakkor, hogy a jelenség hordereje az egyes államokban mind minőségi, mind mennyiségi tekintetben más és más;

14. rámutat arra, hogy a be nem jelentett munka elleni küzdelemre vonatkozó intézkedések a törvényes szerződéseken alapuló, bejelentett munkaviszonyokkal kapcsolatos szabálytalanságokra is fényt fog deríteni;

15. sürgeti a tagállamokat a be nem jelentett munka elleni küzdelmet szolgáló meglévő munkajog és munkaügyi normák jobb végrehajtására; úgy véli, hogy az EU-nak nagyobb szerepet kellene vállalnia a nemzeti munkaügyi és társadalmi felügyelők közötti fokozott és jobb együttműködés és összehangoltág támogatásában;

16. megjegyzi, hogy az árnyékgazdaság felszámolása nem valósítható meg a megfelelő ösztönző mechanizmusok végrehajtása nélkül; úgy véli, hogy a tagállamoknak – a lisszaboni eredménymutatókkal összefüggésben – jelentést kellene készíteniük arra vonatkozóan, hogy milyen eredményt értek el az árnyékgazdaság mértékének csökkentésével;

17. kéri a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatokat a be nem jelentett munkavégzés felmérésére általánosan elfogadott módszerek kidolgozása céljából, amelyek nemek szerinti és ágazati bontású adatsorokon alapulnak, figyelembe véve azt, hogy nőket és férfiakat számos ágazatban jelentősen eltérő mértékben foglalkoztatnak be nem jelentett munkakörökben, valamint az ebből adódó, a nők és a férfiak közötti fizetési különbségre gyakorolt közvetlen hatást;

18. hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú egy olyan közösségi platform megteremtése, amelynek feladata – a tagállamokkal szoros együttműködésben – a szükséges információk összegyűjtése az Unión belüli be nem jelentett munkavégzésekre vonatkozó, a nemek közötti megoszlást, és különösen a nők helyzetét is figyelembe vevő, megbízható adatbázis létrehozása céljából;

19. hangsúlyozza, hogy a nők a be nem jelentett munka tekintetében nincsenek túlreprezentálva, de a férfiakhoz képest nagyobb arányban vannak jelen egyes „hagyományosan női” ágazatban, mint például a háztartási, szállodai és éttermi szolgáltatások, vagy az egészségügy, amelyekre jellemző az alacsony szintű képzettség, a foglalkoztatás bizonytalansága, az alacsonyabb bérek és gyenge vagy nem létező szociális védelem, aminek következtében a nők gyakran kerülnek rendkívül kiszolgáltatott helyzetbe;

2008. október 9., csütörtök

20. kéri a Bizottságot, hogy fontolja meg a be nem jelentett munka felméréséhez a tagállamokban használt különböző megközelítéseket és módszertanokat tartalmazó adatbank létesítését a jó gyakorlatok megosztásának és a tudás átadásának elősegítése céljából, és vizsgálja meg a végrehajtott intézkedések megvalósíthatóságát és másutt való alkalmazhatóságát;

21. kéri a Bizottságot mind általános intézkedéseket, mind ágazati intézkedéseket tartalmazó politikák kidolgozására a be nem jelentett munkavégzés visszaszorítása céljából, a szociális partnerek teljes körű részvételével és külön figyelemmel az olyan legérzékenyebb ágazatokra, mint a szállodaipar és vendéglátás, a mezőgazdaság, a háztartási munkavállalás és az építőipar; felhívja a Bizottság és a tagállamok figyelmét a házi gondozói ágazat különleges helyzetére, amely téren a harmadik országbeli, és sok esetben az Unióban nem legálisan tartózkodó nők jelentős koncentrációja jellemző;

22. megjegyzi, hogy a be nem jelentett munkát meg lehet előzni a tagállamok és a szociális partnerek közötti két- és háromoldalú megállapodások által elismert nemzeti munkabiztonsági normákkal és feltételekkel, és hogy ezt megerősíti a szociális partnerek közötti együttműködés és információcsere;

23. kéri a tagállamokat a be nem jelentett munkavégzés gazdasági vonzerejének csökkentésére annak biztosításával, hogy adó- és szociális védelmi rendszereik a lehető legegyszerűbbek, legáttekinthetőbbek és leghozzáférhetőbbek legyenek és hatékony, több és jobb munkahelyet teremtő politikákkal;

24. felhívja a Bizottságot, hogy javasolja a tagállamoknak egy, a családi vállalkozásokban segítséget nyújtó házastársakra vagy családtagokra vonatkozó jogszabályi keret létrehozását, amely alapján biztosítva lenne a társadalombiztosítási rendszerben való kötelező tagságuk, ahogy azt már az önálló vállalkozói tevékenységet folytatóknak segítséget nyújtó házastársak helyzetéről szóló, 1997. február 21-i állásfoglalásában ⁽¹⁾ kérte;

25. hangsúlyozza, hogy a család működtetése önmagában családi vállalkozásnak felel meg, és meggondolandó lenne az atipikus családi munka elismerése és társadalombiztosítási rendszerbe történő integrációja;

26. úgy véli, hogy a tagállami gazdaságpolitikák, valamint az adó és szociális védelmi politikák tagállamok általi valamennyi reformjának összehangoltnak kell lennie és figyelembe kell vennie a be nem jelentett munkavégzést;

27. kéri a tagállamokat, hogy irányozzanak elő hatékony ösztönzőket azok számára, akik vállalják, hogy a be nem jelentett munkavégzést legális gazdasági tevékenységgé alakítják, továbbá úgy véli, hogy az atipikus szerződések ebben a tekintetben szerepet játszhatnak egyrészt az emberek illegális munkából való kiemelésében, másrészt a munkahelyek stabilitásának fokozásában;

28. felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be szigorú büntetéseket azon munkáltatók számára, amelyek az ajánlott ösztönzők ellenére továbbra is alkalmaznak a be nem jelentett foglalkoztatást;

29. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy használják fel a rendelkezésükre álló politikai eszközöket, és alkalmazzanak megelőző intézkedéseket és szankciókat egyaránt, amelyek célja, hogy a be nem jelentett munkavégzés szabályos foglalkoztatássá váljon, és ahol lehetséges, koordinálják ezen eszközök használatát, ezáltal is nagyobb összhangot kialakítva a belső piacon;

30. megjegyzi a szociális partnereknek a be nem jelentett munka elleni küzdelemben sok tagállamban játszott fontos szerepét, és felhívja a Bizottságot, valamint a tagállamokat a munkaadói szervezetek és szakszervezetek nagyobb támogatására és ösztönzésére ebben a küzdelemben; aggodalommal jegyzi meg, hogy a be nem jelentett munkát végző munkavállalók gyakran azt tapasztalják, hogy nem védik őket fontos egészségügyi, biztonsági és a minimálberről szóló jogszabályok, és megtagadják tőlük a szakszervezethez való csatlakozás lehetőségét; különösen felszólít a minimálbérre vonatkozó meglévő jogszabályok jobb végrehajtására valamennyi tagállamban, és sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek jelenleg nem írnak elő tisztességes minimálbért, fontolják meg bevezetését a szociális partnerekkel tárgyalva és az adott ország gyakorlatának megfelelően;

⁽¹⁾ HL C 85., 1997.3.17., 186. o.

2008. október 9., csütörtök

31. kéri, hogy az egyes tagállamok tapasztalatai alapján a szociális partnerekkel történő megfelelő szintű megállapodás keretében értékeljék és támogassák a szabályos munkavégzésre vonatkozó új intézkedéseket annak érdekében, hogy elősegítsék a be nem jelentett tevékenységeket folytatók számára helyzetük legalizálását, összhangban azokkal a jelenlegi legjobb szabályozási gyakorlatokkal, amelyek eredményesnek bizonyultak;
32. felhívja a figyelmet a Belgiumban, Németországban és Franciaországban bevezetett szolgáltatási utalványokra, amelyekkel a háztartások alacsonyabb áron vásárolhatnak szolgáltatásokat, ugyanakkor biztosítják a társadalombiztosítási járulékok és az adók ezen utalványokkal történő befizetését;
33. meggyőződése, hogy a feketemunkával kapcsolatos viszonyok rendezésének elengedhetetlenül tartalmaznia kell a járulékok fizetésének kötelezettségét is azzal a feltétellel, hogy a tagállamok intézkedéseket hozhassanak a munkáltatókat terhelő kifizetések könnyítése érdekében;
34. felkéri a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe az ágazatspecifikus megközelítéseket, amikor a be nem jelentett munka szabályozására vonatkozó politikai lépéseket tesznek;
35. üdvözli a Bizottság azon kezdeményezését, hogy az Európai Közösségek Bírósága elé vigye azokat a tagállamokat, amelyek még nem vezették be nemzeti jogszabályaikba az új tagállamokban szerzett képesítések feltétel nélküli elismerését; felhívja a tagállamokat, hogy késedelem nélkül tegyenek eleget kötelezettségeiknek;
36. kéri azokat a tagállamokat, amelyek átmeneti intézkedésekkel korlátozták a munkavállalók szabad mozgását az Unióban, hogy nyissák meg munkaerőpiacaikat minden új tagállam munkavállalói előtt, mivel még a részleges korlátozások is – azon túl, hogy ellentétesek az Unió alapelveivel és az európai szellemiséggel – hozzájárulnak a be nem jelentett munkavégzés terjedéséhez, továbbá a területi egyenlőtlenségek kialakulásához; ebben az összefüggésben rendkívül fontosnak tartja a munkavállalókat megillető egyenlő jogok elvének végrehajtását, valamint a tisztességtelen verseny és a szociális dömping megakadályozását;
37. úgy gondolja, hogy a szabad mozgás jogával rendelkező munkavállalók esetén a be nem jelentett munkavégzés a vonatkozó előírások ismeretének hiányával magyarázható; kéri ezért a tagállamokat, hogy indítsanak tájékoztatási kampányokat a munkavállalók és a munkáltatók e kérdéssel kapcsolatos ismereteinek bővítésére;
38. véleménye szerint az ügyintézési költségek és eljárások egyszerűsítése vagy csökkentése – főként a kis- és középvállalkozások esetében – csökkentené a be nem jelentett munkavégzés iránti igényt és fennlőtené az Unióban az üzleti tevékenységeket;
39. felkéri az illetékes nemzeti hatóságokat, hogy ösztönözzék az e-kormányzat és az online regisztráció használatát, és folytassák a bevált gyakorlatok cseréjét a vállalati, és különösen a kis- és középvállalkozásokat érintő regisztráció és az adminisztratív eljárások költségeinek és bonyolultságának csökkentése érdekében, például az adónyomtatványok számának csökkentése, az egyszeri adatbevitel és az egyszeri befizető szelvény, valamint a „mindent egy helyen” rendszerű ügyintézés használata révén;
40. véleménye szerint az eredményes, helyszínen végzett ellenőrzéseket és kiszabott szankciókat közvetlenül kell bevezetni, és a tagállamoknak biztosítani kell a szükséges szabad mozgásteret a be nem jelentett munkavégzés megfékezésére;
41. ragaszkodik ahhoz, hogy a vállalkozásokat tekintsék társfelelősnek a velük közvetlen alvállalkozói szerződéses viszonyban álló alvállalkozások által a hozzájárulások befizetése terén elkövetett esetleges szabálytalanságokért;
42. hangsúlyozza, hogy az alvállalkozói láncok keretében előforduló, be nem jelentett munkavállalási esetek számát csökkentheti egy olyan nemzeti szabályozási rendszer, amely megköveteli, hogy a megbízók és a fejlesztők felelősségteljesen és méltányosan járjanak el;
43. felhívja a tagállamokat, a társadalmi partnereket és a munkaerőpiac többi kulcsszereplőjét, hogy ösztönözzék a vállalati társadalmi felelősségvállalást és hasonló megközelítések alkalmazását a be nem jelentett munkavállalás elleni küzdelem érdekében;

2008. október 9., csütörtök

44. felkéri a tagállamokat, hogy a be nem jelentett munka és az adóelkerülés elleni küzdelem érdekében alkalmazzanak a különböző ágazatokra jellemző mutatókra és referenciaértékekre alapuló innovatív módszereket; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a legjobb gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét a be nem jelentett munka elleni küzdelemben;

45. emlékeztet rá, hogy a kizárólag megtorlásra támaszkodó politika – ha nem kíséri a tagállamok jobb összehangoltsága – a be nem jelentett munkavégzést a legkevésbé strukturált államok és a legkevésbé szabályozott gazdaságok felé terelhetik;

46. nyomatékosan támogatja azon regionális, nemzeti és helyi szintű megállapodások megkötését, amelyek progresszív és ágazati választ adnak az illegális munkavállalásra és ösztönzik a társadalom egészének javát szolgáló, eredményes megoldásokat biztosító intézkedéseket;

47. felhívja ezért a Bizottságot, hogy javasolja a tagállamoknak és a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelemben érdekelt társadalmi és gazdasági szereplőknek egy olyan, „a be nem jelentett munkavégzés rendezésére irányuló paktumot”, amelynek célja a be nem jelentett tevékenységek fokozatos kifehéritése; úgy véli, hogy a paktum korlátozott átmeneti időtartamra lenne alkalmazható szankciók igénybe vétele nélkül, ugyanakkor az időtartam leteltével súlyosabb szankciók lépnének életbe;

48. fontosnak tartja az aktívabb fellépést a feketemunkát igénybe vevő valamennyi vállalkozás esetében, tevékenységük végzésének helyétől függetlenül, és felhívja a figyelmet arra, hogy az elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB tanácsi kerethatározat ⁽¹⁾ alkalmazása javulást hozhat e téren;

49. követeli a munkajog és a hatályos munkaügyi szabályok – mint a közösségi jog és a tisztességes munkára vonatkozó program támogatásának egy eszköze, és különösen a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ – (az irányelv megfelelő értelmezésén alapuló) szélesebb körű és eredményesebb betartatását a munkába lépés első napjától kezdve, amely visszafordítja azt a jelenlegi irányzatot, amely úgy értelmezi azt, hogy a munkavállalókkal való bánásmód ingadozásait a minimum alapszabvány irányában kell kiegyenlíteni;

50. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a 96/71/EK irányelvet, valamint hogy mindenekelőtt erősítse meg az illetékes nemzeti hatóságok közötti adminisztratív együttműködést (munkaügyi felügyelet, adóigazgatás, társadalombiztosítási szervezetek) és információcserét, a be nem jelentett munkavégzés megelőzése és a helyzet orvoslása érdekében;

51. támogatja a nemzeti munkaügyi felügyelőségek és az intézkedések közötti szorosabb kapcsolatot a be nem jelentett munkára vonatkozó legjobb gyakorlatok közösségi szintű cseréjének ösztönzése céljából;

52. felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be szigorúbb vizsgálati eljárásokat és szorosabb ellenőrzéseket, mivel ezek számos országban felületesekké váltak;

53. reméli, hogy az Európai Unió nagyobb szerepet tud vállalni a munkaügyi felügyeletek jobb együttműködésének és összehangolásának előmozdítása érdekében, a felügyeletet végző szervek gazdasági és technológiai erőforrásainak növelésével, a munkaügyi felügyelőségek együttműködését fokozó intézkedésekkel és az ICT rendszerek – az adatvédelmi jogszabályokkal összhangban történő – fejlesztésével, azok megosztott használata érdekében; ebben a tekintetben arra hívja fel a Bizottságot, hogy készítsen megvalósíthatósági tanulmányt a határokon átnyúló együttműködés egy esetleges állandó közösségi struktúrájáról, amely a be nem jelentett munkavállalás elleni tagállami erőfeszítéseket egyesítené;

54. fontosnak tartja a tagállamok közötti jobb együttműködést és információcserét a be nem jelentett munkavégzés jelenségének tanulmányozása érdekében, az elért és az el nem ért célok megjelölésével;

⁽¹⁾ HL L 76., 2005.3.22., 16. o.

⁽²⁾ HL L 18., 1997.1.21., 1. o.

2008. október 9., csütörtök

55. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ által életbe léptetett rendszerek, köztük a „mindent egy helyen” rendszerű ügyintézés hasznos és hasznosítható lehet-e a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelem céljából;

56. kedvezően fogadja annak a magas szintű bizottságnak a létrehozását, amelynek feladata a tagállamok támogatása a bevált gyakorlatok feltérképezésében és kicserélésében, a kiküldött munkavállalókra vonatkozó ellenőrzések és szabályozás javítása terén;

57. támogatja a nem biztosított munkára irányuló erősebb reakciót, és az európai uniós szakszervezetek közötti együttműködés és vélemény, valamint legjobb gyakorlatok cseréjét elősegítő intézkedéseket;

58. véleménye szerint a munkáltatók, a munkavállalók, a be nem jelentett munka lehetséges hasznélvezői, valamint a társadalmi szervezetek figyelmét jobban fel kell hívni a be nem jelentett munkavégzés kockázataira és költségeire, valamint a feketemunka megszüntetéséből származó előnyökre;

59. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy indítsanak egy munkáltatókat és munkavállalókat célzó tájékoztató kampányt, amelynek célja, hogy felhívja a figyelmet a közösségi szabályok és rendeletek alkalmazandó minimumára, valamint a be nem jelentett munkának az állami költségvetésre, a nemzeti társadalombiztosítási rendszerre, a tisztességes versenyre, a gazdasági teljesítményre és magukra a munkavállalókra gyakorolt kedvezőtlen hatására;

60. fontosnak tartja folyamatos kampányok szervezését a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelem érdekében, továbbá olyan tájékoztató és figyelemfelhívó kezdeményezések indítását mind közösségi, mind nemzeti és helyi szinten, amelyekbe bekapcsolódhatnak a szociális partnerek, a közhivatalok, a kereskedelmi kamarák és a munkaerő-közvetítéssel foglalkozó központok, az iskolák, a helyi önkormányzatok, valamint az ellenőrzéssel és büntetéssel kapcsolatos különböző szervek;

61. véleménye szerint ezeknek a folyamatos kampányoknak a törvényesség tiszteletének, a minőségi munka előmozdításának és a törvényes vállalkozás kultúrájának elfogadtatása érdekében hozott különböző intézkedésekhez kell kapcsolódniuk, és felhívja a tagállamokat, az illetékes nemzeti hatóságokat és a civil társadalom szerveződéseit, hogy egyesítsék erőiket, ne tolerálják a be nem jelentett munkát, és változtassák meg a közvéleményt;

62. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak az uniós források – például többek között az Európai Szociális Alapból vagy a közösségi foglalkoztatási és társadalmi szolidaritási programból (Progress) származó források – nagyobb hányadát kellene a tudatosság erősítésére fordítaniuk; javasolja, hogy a tudatosságnövelő tevékenységek hangsúlyozzák a be nem jelentett munkából eredő szankciókat, költségeket és kockázatokat, valamint a bejelentett munkavégzésből származó előnyöket, a lisszaboni stratégia növekedésre és munkahelyteremtésre vonatkozó célkitűzéseivel összhangban; felkéri a szociális partnereket, hogy vállaljanak tevékeny szerepet ebben a folyamatban;

63. követeli, hogy valamennyi tagállam írja alá a migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló nemzetközi egyezményt;

64. véleménye szerint a be nem jelentett munkavégzés jelensége elleni küzdelem érdekében helyi és közösségi szinten olyan tervezési eszközöket kell latba vetni, amelyek egyidejűleg teszik lehetővé a gazdasági-szociális támogatást és fejlődést szolgáló politikák megvalósítását és az ellenőrzéshez és üldözéshez kapcsolódó intézkedések végrehajtását;

65. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak a lehetőségét, hogy a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelmet a regionális és helyi tervek támogató pénzügyi politikákkal kísérrje;

⁽¹⁾ HL L 376., 2006.12.27., 36. o.

2008. október 9., csütörtök

66. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki a tagállamok számára bizonyos tagállamok már bevált gyakorlatain, valamint (az Európai Szociális Alap 3. célprogramjának keretében társfinanszírozott) luxemburgi 2 Plus projekthez hasonló modelleken alapuló kísérleti eszközt a be nem jelentett munkavégzés megfékezésére és érdektelenné tételére az alábbi módon:

- a munkaadót terhelő adminisztratív terhek jelentős csökkentése, meg hagyva a dolgozók társadalombiztosítását,
- vonzó adózás a munkaadó számára, többek között a helyi munkához kapcsolódó járulékok levonásával,
- adómentesség azon munkák esetében, amelyek elvégzéséért az egyes tagállamok által meghatározott összegnél kevesebbet fizetnek;

67. véleménye szerint kívánatos lenne még a be nem jelentett munkavégzés jelensége esetében is olyan állami támogatások igénybevételi lehetőségének tanulmányozása és kiértékelése, amelyek a „munkahelyteremtés” kifejezés szélesebb értelmezése folytán, illetve a „legális munkaalkalom létesítése” értelmében mentesülnek az értesítési kötelezettség alól; megjegyzi, hogy a be nem jelentett munkavégzés nem egyenértékű a valós alkalmazással, s így a legalizálására való ösztönzés a „munkahelyteremtés támogatásának” tekinthető;

68. felhívja a figyelmet a nők általában hátrányosabb munkaerő-piaci helyzetére, amely gyakran abból ered, hogy a hivatalos munkaerőpiachoz való hozzáférésük a családi kötelezettségek miatt nehezebbé válik, és ez az alulfizetett és be nem jelentett munka elfogadásának kedvez, ezáltal sérül a tisztességes munkához való jog, amely jogot a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet hevesen védelmez többek között a háziasszonyok, az illegális bevándorlók és az alulfizetett munka mellett be nem jelentett munkát vállaló nők esetében; kiemeli ennek a nők szakmai fejlődésére és nyugdíjlehetőségeire, valamint a munkaerőpiac kiegyensúlyozott működésére és a társadalombiztosítási rendszerek finanszírozási kapacitására gyakorolt negatív következményeit;

69. úgy véli, hogy a szülési és szülői szabadságot munkaidőként kezelő és javadalmazásban részesítő politika enyhítheti a családi kötelezettségek negatív következményeit, és elősegítheti a nők szakmai fejlődését, valamint a munkaerőpiac kiegyensúlyozott működését;

70. követeli, hogy részesüljenek finanszírozásban azok a munkaegészségügyi, munkavédelmi és promóciós tevékenységekre irányuló kutatási tervek, amelyeknek célja az egészségügy és a biztonság kultúrájának előmozdítása a munkahelyeken, külön figyelemmel azokra az ágazatokra, amelyekben legmagasabb a baleseti kockázat, és ahol legjellemzőbb a be nem jelentett munkavégzés; úgy véli, hogy a halálos balesetekre vonatkozó adatok alapján ki kell vizsgálni a munkahelyi balesetek és a törvénytelen munka közötti kapcsolatot;

71. véleménye szerint a megfelelő képzési politika jó előkészület a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelemre;

72. javasolja, hogy társadalmi intézmények és munkáltatói szervezetek bevonásával hozzanak létre a be nem jelentett munkavállalás nyomon követését és fokozatos megszüntetését célzó nemzeti, regionális és helyi szintű megállapodásokat;

73. üdvözlí a Bizottságnak a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárait foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra irányuló erőfeszítéseit, de sajnálja, hogy nincsenek olyan intézkedések, amelyek az Unióban legálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok kizsákmányolása ellen lépnek fel;

74. hangsúlyozza az Európai Parlament és a Tanács irányelvére irányuló bizottsági javaslat be nem jelentett munkára gyakorolt jelentős hatását, amely szankciókat vezet be azok ellen a munkaadók ellen, akik harmadik országok Európai Unióban illegálisan tartózkodó állampolgárainak szolgáltatait veszik igénybe, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy büntetőjogi intézkedéseket vezetnek be a munkaerőpiachoz való törvényes hozzáférésről szóló szabályok és politikák bármilyen közös keretrendszerének kialakítása előtt;

75. megállapítja a harmadik országok állampolgárainak valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országokból származó, a tagállamok területén legálisan tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatban elért haladást (COM(2007)0638), de sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy még sok tennivaló akad az Európai Unió Alapjogi Chartájának 27–34. cikkében lefektetett jogok garantálására;

2008. október 9., csütörtök

76. felszólítja a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a be nem jelentett munkát végző bevándorlók sérülékenységének mérséklésére;
77. véleménye szerint az illegális bevándorlók jogellenes foglalkoztatása összetett probléma, amelyre ugyanakkor nem lehet csupán a munkaadók elleni szankciókra támaszkodva megoldást találni, hanem csakis átfogó transzverzális intézkedések alkalmazásával; különösképpen szükséges a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet iránymutatásainak való megfelelés a bevándorló munkavállalók támogatása tekintetében, jogaik tiszteletben tartásának biztosítása érdekében;
78. úgy véli, hogy a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelem olyan átfogó megközelítést igényel, amely figyelembe veszi a munkáltatók által kizsákmányolt legális és illegális migráns munkavállalók jogainak védelmét és elősegítését;
79. úgy véli, hogy az illegális bevándorlók be nem jelentett munkavégzése elleni küzdelem nem lehet hatékony a legális bevándorlás csatornáinak megnyitása nélkül az Európai Unió számára szükséges, harmadik országokból származó, magasan vagy alacsonyan képzett munkavállalók biztosítása érdekében;
80. véleménye szerint a terjedő informális gazdaság és különösen az illegális bevándorló munkavállalók kizsákmányolása elleni küzdelemben nem csupán a kitoloncolást alkalmazó politikára kell támaszkodni, hanem az illegális bevándorló munkavállalók kizsákmányolásának megelőzését és leküzdését szolgáló olyan eszközökre és mechanizmusokra is, amelyekbe beletartozik az alapvető emberi jogok elismerése és tiszteletben tartása;
81. felszólítja a tagállamokat, hogy késlekedés nélkül írják alá és ratifikálják az Európa Tanács egyezményét az emberkereskedelem elleni fellépésről;
82. felhívja a tagállamokat, hogy határozzák és erősítsék meg a megfelelő jogalkotási intézkedéseket, amelyek a kizsákmányolás áldozatául váló bevándorlókat arra ösztönzik, hogy helyzetükről bejelentést tegyenek, mivel ez különösen a be nem jelentett munkavégzés elleni hatékonyabb fellépést segítené elő;
83. támogatja az egyesített pénzügyi, adópolitikai és munkaügyi vizsgálatokat a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelem érdekében;
84. felkéri a Bizottságot, hogy az árnyékgazdaság ellen folytatott közösségi szintű küzdelem terén mozdítsa elő az adminisztratív együttműködést és a bevált gyakorlatok cseréjét.
85. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

A társadalmi integráció előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem

P6_TA(2008)0467

Az Európai Parlament 2008. október 9-i állásfoglalása az EU-ban a társadalmi integráció előmozdításáról és a gyermekszegénységet is ideértve a szegénység elleni küzdelemről (2008/2034(INI))

(2010/C 9 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A szociális védelem korszerűsítése a nagyobb társadalmi igazságosság és gazdasági kohézió érdekében: a munkaerőpiacról leginkább kiszorultak aktív integrációjának elősegítése” című bizottsági közleményre (COM(2007)0620),
- tekintettel a munkaerőpiactól legtávolabb élő munkavállalók aktív integrációját támogató közösségi fellépésről folytatott konzultációról szóló bizottsági közleményre (COM(2006)0044) és a Bizottság szolgálatainak a konzultáció eredményeit összefoglaló jelentésére,